

1054 Budapest, Alkotmány u. 5.

Levélcím: 1391, Budapest 62. Pf. 211.

Telefon: (06-1) 472-8865, **Fax:** (06-1) 472-8860

Ügyszám: Vj/69/2014.

Iktatószám: Vj/69-10/2014.

BETEKINTHETŐ!

A Gazdasági Versenyhivatal eljáró versenytanácsa a bnt Szabó Tom Burmeister Ügyvédi Iroda (eljáró ügyvéd: dr. Sz. L. A.; 1143 Budapest, Stefánia út 101-103.) által képviselt **Overlack AG** (DE-41061 Amstgericht Mönchehladbach HRB 10886) kérelmezőnek összefonódás engedélyezése iránti kérelmére indult eljárásban - melyben további ügyfélként részt vett a dr. Patak Péter ügyvezető által képviselt **Novochem Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.** (1089 Budapest, Orczy út 6.) - meghozta az alábbi

h a t á r o z a t o t

A Gazdasági Versenyhivatal eljáró versenytanácsa engedélyezi, hogy az Overlack AG közvetlen egyedüli irányítást szerezzen a Novochem Kereskedelmi és Szolgáltató Kft. felett.

A határozat felülvizsgálatát az ügyfelek a kézbesítéstől számított harminc napon belül kérhetik a Versenytanácsnál benyújtott, vagy ajánlott küldeményként postára adott keresettel. A Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság a pert tárgyaláson kívül bírálja el, az ügyfelek bármelyikének kérelmére azonban tárgyalást tart, mely kérelmet az ügyfél a keresetlevélben terjeszthet elő.

I n d o k o l á s

I.

A kérelmezett összefonódás

- 1) Az Overlack AG (a továbbiakban: Overlack) a 2014. július 25-én aláírt Üzletrész Átruházási Szerződés értelmében megszerzi a Novochem Kereskedelmi és Szolgáltató Kft. (a továbbiakban: Novochem) üzletrészei 51,0025 százalékát annak jelenlegi tulajdonosától az MCM-MENEDZSER Kft.-től (a továbbiakban: MCM). Ennek révén az Overlack – figyelemmel meglévő 48,9975 százalékos részesedésére – a Novochem 100 százalékos üzletrész tulajdonosává válik.
- 2) Az Overlack az 1) pont szerinti tranzakcióhoz 2014. augusztus 1-jén benyújtott kérelmében a tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról szóló, többször módosított 1996. évi LVII. törvény (a továbbiakban: Tpv.) VI. fejezetének rendelkezései alapján kérte a Gazdasági Versenyhivatal engedélyét. A vizsgáló által

2014. augusztus 5-én elrendelt hiánypótlást az Overlack teljes körűen 2014. augusztus 22-én teljesítette.

- 3) A kérelmezett összefonódás a vállalkozások közötti összefonódások ellenőrzéséről szóló 139/2004/EK tanácsi rendelet alapján – a felek nyilatkozata szerint – nem bejelentés köteles. Az összefonódás engedélyezésére Magyarországon kívül más ország versenyhatósága előtt nem indult eljárás.

II.

Az összefonódás résztvevői

Az Overlack-csoport

- 4) A németországi Overlack által irányított vállalkozáscsoport (a továbbiakban: Overlack-csoport) meghatározó tevékenysége a vegyipari alapanyagok és a speciális ipari vegyi anyagok közvetlen és közvetítői nagykereskedelme. Részesedése a magyarországi forgalmából ezen szolgáltatások egyike esetében sem haladja meg az [0-5]^{*} százalékot. Az Overlack-csoport emellett korábban felhasznált szerves vegyi anyagok (oldószerek) megtisztításával és feljavításával is foglalkozik, melynek keretében előállított termékek (regenerátumok) magyarországi forgalmából 5-10 százalék közötti mértékben részesedik.
- 5) Az Overlack-csoport magyarországi tagjai, továbbá külföldön honos tagjai Magyarország területén a 2013. évben – a csoporton belüli forgalom nélkül – együttesen 500 millió forintot meghaladó nettó árbevételt értek el.

A Novochem-csoport

- 6) A Novochem társasági szerződése értelmében a taggyűlése kizárólagos hatáskörébe tartozik az éves üzleti terv jóváhagyása és az ügyvezető megválasztása. Ezen döntések meghozatalához a taggyűlés 51 százalékos többsége szükséges, amivel szemben az ügyvezető visszahívásához 75 százalékos többség kell.
- 7) A Novochem és az általa irányított vállalkozások (a továbbiakban együtt: Novochem csoport) szintén foglalkozik vegyipari alapanyagok és speciális ipari vegyi anyagok közvetlen és közvetítői nagykereskedelmével. Részesedése ezeknek a szolgáltatásoknak a magyarországi forgalmából egyik esetében sem haladja meg az 5 százalékot. A Novochem-csoport emellett műanyag áruk, agrokémiai termékek és szerelvényipari termékek nagykereskedelmét is végzi.
- 8) A Novochem-csoport a legnagyobb vásárlója az Overlack-csoport által Magyarországon értékesített regenerátumoknak (az Overlack-csoport által értékesített mennyiség közel

---

* A pontos érték üzleti titkot képez

[...] ** a Novochem-csoport vásárolja meg). A Novochem-csoport más vállalkozásoktól is szerez be regenerátumokat, részese a magyarországi regenerátum beszerzésből azonban kevesebb, mint [0-5] százalék.

- 9) A Novochem-csoport a 2013. évben – a csoporton belüli forgalom nélkül - 15 milliárd forintot meghaladó nettó árbevételt ért el.

III. **Engedélykérési kötelezettség**

Összefonódás

- 10) A Tpv. 23. § (1) bekezdés b) pontja értelmében vállalkozások összefonódása jön létre, ha egy vállalkozás vagy több vállalkozás közösen közvetlen irányítást szerez valamely tőle független vállalkozás felett.
- 11) A Tpv. 23. § (2) bekezdése szerint közvetlen irányítással rendelkezik egy vállalkozás vagy több vállalkozás közösen, ha a) a másik vállalkozás többségi szavazati jogot biztosító üzletrészeivel, részvényeivel, illetőleg a szavazati jogok több mint ötven százalékával rendelkezik, vagy b) jogosult a másik vállalkozás vezető tisztségviselői többségének kijelölésére, megválasztására vagy visszahívására.
- 12) Az 1) pont szerinti tranzakció, miután annak révén az Overlack korábbi 50 százalék alatti üzletrész tulajdona 100 százalékra növekszik a Novachem-ben, a Tpv. fent hivatkozott 23. § (1) bekezdés b) pontja és 23. § (2) bekezdés a) pontja alapján – mint közvetlen egyedüli irányításszerzés - vállalkozások összefonódásának minősül. Az összefonódás tartalmának egyértelműsítése érdekében az eljáró versenytanács szükségesnek tartotta annak vizsgálatát, hogy a Novochem jelenleg az MCM egyedüli irányítása alatt áll, vagy (figyelemmel az Overlack kisebbségi tulajdonosi jogaira) azt az MCM és az Overlack közösen irányítja. Ennek a körülménynek abból a szempontból ugyan nincs meghatározó jelentősége, hogy a kérelmezett tranzakció összefonódásnak minősül-e vagy sem, mert a Versenytanács gyakorlata szerint az is „Összefonódásnak minősül, ha a közös irányítók egyike egyedüli irányítást szerez... (Vj-146/1999.)” (lásd Versenytanács Tpv.-vel kapcsolatos elvi jelentőségű döntései 2013., 23.5). Annak azonban, ha valamely vállalkozás addigi közös irányítóként szerez egyedüli irányítást jelentősége lehet az összefonódás engedélykérési kötelezettsége és piaci hatásai szempontjából is [lásd még a 16) pontot].
- 13) A Versenytanács kialakult gyakorlata szerint „A Tpv. nem állít fel hierarchiát 23. § (2) bekezdés a) és b) pontja szerinti irányítási módok között. Ezért, ha eltér egymástól a közös irányítók köre attól függően, hogy az a) vagy a b) pont kerül figyelembevételre, a taggyűlésnek vagy a vezető tisztségviselőknak a vállalkozás piaci magatartására – a

---

** A [...] szimbólummal jelölt részek üzleti titkot képeznek

vállalkozás működését szabályozó dokumentumok alapján – gyakorolható hatása alapján dönthető el, hogy melyik irányítási módnak van elsőbbsége. (Vj-18//2007)” (lásd Versenytanács Tpvt.-vel kapcsolatos elvi jelentőségű döntései 2013., 23.17.).

- 14) A fenti elvi jelentőségű döntés ugyan a közös irányítók körében mutatkozó eltérésre vonatkozik, az eljáró versenytanács azonban ezt arra az esetre is irányadónak tekinti, ha a Tpvt. 23. § (2) bekezdés a) és b) pontja szerinti irányítási módok egyike alapján egyedüli irányítás, a másik alapján pedig közös irányítás lenne megállapítható.¹ Így a jelen esetben is, amikor az összefonódást megelőzően az MCM rendelkezik a Novochem szavazati jogainak többségével [vagyis az a) pont alapján egyedüli irányítónak minősül], de a vezető tisztségviselő visszahívását a 75 százalékos többségre tekintettel csak az Overlock-kal közösen tudja gyakorolni [vagyis a 23. § (2) bekezdés b) pont alapján az MCM és az Overlock közösen irányítja a Novochem-et]. Megjegyzi az eljáró versenytanács, hogy a 23. § (2) bekezdés b) pont szerinti közös irányítást nem zárja ki az, hogy a vezető tisztségviselő megválasztásához az MCM elégséges szavazati joggal rendelkezik, mert a 23. § (2) bekezdés b) pont a vezető tisztségviselő megválasztására (kijelölésére) és visszahívására való jogosultság bármelyike fennállásának esetét irányításnak minősíti.
- 15) A 23.17. számú elvi jelentőségű döntéssel összhangban annak eldöntésénél, hogy a Novochem jelenleg egyedüli vagy közös irányítás alatt áll-e az eljáró versenytanács meghatározó jelentőséget tulajdonított annak, hogy a Novochem éves üzleti tervének jóváhagyásához elégséges a taggyűlés 51 százalékos szavazata, melyet az MCM egyedül is képes biztosítani. A Versenytanács gyakorlata szerint ugyanis az éves üzleti terv meghatározó jelentőségű valamely vállalkozás piaci magatartására (üzletpolitikájára) nézve (lásd Versenytanács Tpvt.-vel kapcsolatos elvi jelentőségű döntései 2013., 23.40.) .
- 16) Mindezek alapján az eljáró versenytanács úgy ítélte meg, hogy a Novochem jelenleg az MCM egyedüli irányítása alatt áll, és ennek megfelelően vizsgálta az összefonódás engedélykérési kötelezettségét és versenyhatásait. Mindemellett megjegyzi az eljáró versenytanács, hogy az adott esetben az engedélykérési kötelezettség akkor is fennállna, ha a Novochem közös irányítás alatt állna.² A versenyhatások tekintetében pedig az összefonódást megelőző közös irányítás feltételezése esetén semmiképpen sem mutatkozna kedvezőtlenebb helyzet az addigi egyedüli irányítás feltételezése mellett jelentkezőnél, mert az MCM egyedüli irányítása esetén nyilvánvalóan nagyobb mértékben erősödik az összefonódás következtében az Overlock hatása a Novochem piaci magatartására, mintha közös irányítóként azt már befolyásolhatta volna.

---

¹ A jelen ügyben ugyan nem releváns, de megjegyzi az eljáró versenytanács, hogy a 23.17. számú elvi jelentőségű döntést értelemszerűen arra az esetre is irányadónak tekinti, ha a Tpvt. 23. § (2) bekezdése a) pontja alapján az egyik, b) pontja alapján pedig egy másik vállalkozás minősül egyedüli irányítónak.

² Figyelemmel arra, hogy a Tpvt. 27. § (5) bekezdése alapján a közösen irányított vállalkozások árbevételét egyenlő arányban kell megosztani az azt irányító vállalkozások között, két (esetleges) közös irányító esetén az, hogy a céltársaság összefonódást megelőzően egyedüli vagy közös irányítása alatt áll csak akkor releváns, ha előző évi nettó árbevétele 500 millió és 1 milliárd forint között van (lásd Vj-86/2009.).

Küszöbértékek

- 17) A Tpv. 24. § (1) bekezdése szerint a vállalkozások összefonódásához a Gazdasági Versenyhivaltól engedélyt kell kérni, ha valamennyi érintett vállalkozáscsoport [26. § (5) bekezdés], valamint az érintett vállalkozáscsoportok tagjai és más vállalkozások által közösen irányított vállalkozások előző üzleti évben elért nettó árbevétele együttesen a tizenöt milliárd forintot meghaladja, és az érintett vállalkozáscsoportok között van legalább két olyan vállalkozáscsoport, melynek az előző évi nettó árbevétele a vállalkozáscsoport tagjai és más vállalkozások által közösen irányított vállalkozások nettó árbevételével együtt ötszázmillió forint felett van. A Tpv. 27. § (4) bekezdése alapján vállalkozásrész esetében az azt értékesítő vállalkozás által az értékesített eszközök és jogok hasznosításával elért előző évi nettó árbevételét kell figyelembe venni.
- 18) Az összefonódással érintett vállalkozáscsoportok (az Overlack- és a Novochem-csoport) összefonódást megelőző (2013.) évben elért – a Tpv. 27. § (1) és (2) bekezdései alapján számított – együttes nettó árbevétele meghaladta a tizenötmilliárd forintot, és ezen belül mindkettő az ötszázmillió forintot, ezért a kérelmezett összefonódáshoz a Tpv. 24. § (1) bekezdése alapján a Gazdasági Versenyhivatal engedélye szükséges.

IV.

Az összefonódás értékelése

- 19) A Tpv. eddigi alkalmazási tapasztalatai alapján a Versenytanács az összefonódás horizontális-, vertikális- és portfólió hatásait vizsgálja [lásd a Gazdasági Versenyhivatal elnökének és a Versenytanács elnökének 1/2014. számú közleménye (a továbbiakban: Közlemény) 11. pontját]. A Tpv. 30. § (2) bekezdése szerint a Gazdasági Versenyhivatal engedélyezi az összefonódást, ha - az (1) bekezdésben foglaltakat figyelembe véve - az összefonódás nem csökkenti jelentős mértékben a versenyt az érintett piacon (14. §), különösen gazdasági erőfölény létrehozása vagy megerősítése következményeként.
- 20) A Tpv. 14. § értelmében az érintett piacot a megállapodás tárgyát alkotó áru és a földrajzi terület figyelembevételével kell meghatározni. Az érintett árupiac meghatározásakor a megállapodás tárgyát alkotó árun túlmenően figyelembe kell venni az azt – a felhasználási célra, az árra, a minőségre és a teljesítés feltételeire tekintettel – ésszerűen helyettesítő árukat (keresleti helyettesíthetőség), továbbá a kínálati helyettesíthetőség szempontjait. Földrajzi piacként azt a földrajzi területet kell számításba venni, amelyen kívül a) az üzletfél nem, vagy csak számottevően kedvezőtlenebb feltételek mellett tudja az árut beszerezni, vagy b) az áru értékesítője nem, vagy csak számottevően kedvezőtlenebb feltételek mellett tudja az árut értékesíteni.
- 21) Az összefonódással érintett piacoknak minősülnek mindazok a piacok, amelyeken az összefonódás valamely (akár közvetlen, akár közvetett) résztvevője piaci tevékenységet

fejt ki. Érdemben azonban csak azon piacok vizsgálata szükséges, amelyekre nézve a fenti 20) pont szerinti versenyhatások fennállhatnak.

Horizontális hatás

- 22) Az összefonódásnak horizontális összefüggésben azokon az érintett piacokon lehet hatása a gazdasági versenyre, amelyek azonos (eladói vagy vevői) oldalán az összefonódásban résztvevő mindkét vállalkozáscsoport (ténylegesen vagy potenciálisan) jelen van. A Közlemény 14.ba) pontja alapján kizárható a káros horizontális hatás, ha az összefonódásban résztvevő vállalkozáscsoportok együttes érintett piaci részesedése nem éri el a 20 százalékot.
- 23) Az Overlack-csoport és a Novochem-csoport azonos tevékenysége a vegyipari alapanyagok és speciális vegyi anyagok közvetlen és közvetítői nagykereskedelme. A két vállalkozáscsoport együttes részesedése Magyarország területén (mint lehetséges legszűkebb földrajzi piacon) ezen tevékenységek (mint lehetséges legszűkebb érintett árupiacok) egyike esetében sem haladja meg a 20 százalékot. Ezért az eljáró versenytanács álláspontja szerint az összefonódás nem jár versenyaggályokra alapot adó horizontális hatással.

Vertikális hatás

- 24) Egy összefonódásnak akkor lehetnek vertikális hatásai, ha az érintett vállalkozáscsoportok a termelési-értékesítési lánc egymást követő fázisaiban tevékenykednek, ami megteremtheti az érdekeltséget arra, hogy az egyik (vagy mindkét) piacon jelentékeny piaci erővel rendelkező vállalkozáscsoport ezt a piaci erőt kihasználja, azaz valamely (vagy mindkét) piacon versenyt korlátozó magatartást folytasson, lezárva az adott piacot (pl. szerződéskötéstől való indokolatlan elzárkózással, árprés révén stb.).
- 25) Az Overlack-csoport által Magyarországon is forgalmazott regenerátok tekintetében a két vállalkozáscsoport vertikális (vevő-eladó) kapcsolatban áll egymással. Az Overlack-csoport eladókénti és a Novochem-csoport vevőkénti részesedése sem haladja meg azonban Magyarországon (mint az adott áru tekintetében lehetséges legszűkebb érintett földrajzi piacon) azt a mértéket (30 százalék), amely felett a Közlemény 14.bb) pontja alapján káros vertikális hatással kellene számolni.

Portfólió hatás

- 26) A portfólió hatás az összefonódás révén létrejövő vállalkozáscsoport által gyártott (forgalmazott) áruk körének bővüléséből adódik. Ez különösen akkor járhat káros versenyhatásokkal, ha egymást kiegészítő (azonos vevők által vásárolt) áruk gyártói (forgalmazói) kerülnek egy vállalkozáscsoportba. Ebben az esetben ugyanis, ha az egyik vállalkozáscsoport valamely áru(k) piacán magas piaci részesedéssel rendelkezik, akkor az összefonódás következtében bővülő vállalkozáscsoport más áru(k) piacán képes lehet versenyt korlátozó magatartás (pl. árukapcsolás) érvényesítésére.

- 27) Az összefonódás következményeként az Overlack-csoport tevékenységi köre bővül a Novochem-csoport műanyag áru-, agrokémia termék- és szerelvényipari termék nagykereskedelmi tevékenységével. Ebből adódóan azonban káros portfólió hatással nem kell számolni, mert ezen áruk és az Overlack-csoport által jelenleg forgalmazott áruk nem egymás kiegészítői.

Összegzés

- 28) Az előzőekre tekintettel az eljáró versenytanács a Tpv. 76. § (1) bekezdésének a) pontja szerinti határozatában – egyezően a Tpv. 71. § (2) bekezdése alapján tett vizsgálo indítványal – a kérelmezett összefonódást engedélyezte.

VI.

Eljárás kérdések

- 29) A Gazdasági Versenyhivatal hatásköre a Tpv. 45. §-án, illetékessége a Tpv. 46. §-án alapul. E rendelkezések értelmében a Gazdasági Versenyhivatal kizárólagos hatáskörrel rendelkezik minden olyan versenyfelügyeleti ügyben, amely nem tartozik a bíróság hatáskörébe (Tpv. 86. §), illetékessége pedig az ország egész területére kiterjed.
- 30) Az eljáró versenytanács határozatát – a Tpv. 73. § (2) bekezdése és 74. § (1) bekezdése alapján – tárgyalás tartása nélkül hozta meg.
- 31) Az eljáró versenytanács jelen eljárásban alkalmazta a Tpv. 63. § (2) bekezdésének d) pontját, amely szerint a határozatot 30 napon belül kell meghozni, amennyiben a Tpv. 72. § (3) bekezdése alapján nem szükséges az összefonódás piaci hatásainak teljes körű vizsgálata, mert az összefonódás a Tpv. 30. §-ra figyelemmel nyilvánvalóan nem eredményezi a verseny jelentős csökkenését.
- 32) A kérelmező a Tpv. 62. § (1) bekezdés b) pontja szerinti igazgatási szolgáltatási díjat előzetesen leróta.
- 33) Az eljárást befejező döntést a jelen esetben 32) pontban foglaltak szerint 30 napon belül kell meghozni. Az ügyintézési határidő kezdő napja a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 33. § (5) bekezdése és 65. § (1) bekezdése alapján a kérelem beérkezését követő nap, azaz 2014. augusztus 2. Ennek megfelelően - tekintettel a Ket. 33.§ (3) bekezdésének c) pontjára, melynek értelmében a hiánypótlás kiadásától és a tényállás tisztázásához szükséges adatok közlésére irányuló felhívástól az annak teljesítéséig eltelt idő, továbbá a Tpv. 63 § (7) bekezdése alapján a Tpv. 33/B. § szerinti igazgatási szünet időtartama (a jelen eljárásban az időbeli átfedés kiszűrésével: 17 nap) az ügyintézési határidőbe nem számít bele - az ügyintézési határidő 2014. szeptember 17.

34) A Tpv. 44. § 2012. február 1-jétől hatályos szövege a versenyfelügyeleti eljárás tekintetében sem zárja ki a Ket. 72. § (4) bekezdésének alkalmazhatóságát. A hivatkozott jogszabályhely a) pontja értelmében indokolást és jogorvoslatról való tájékoztatást nem tartalmazó egyszerűsített döntés hozható, ha a hatóság a kérelemnek teljes egészében helyt ad, és az ügyben nincs ellenérdekű ügyfél, vagy a döntés az ellenérdekű ügyfél jogát vagy jogos érdekét nem érinti. Az eljáró versenytanács azonban a jelen eljárásban – bár határozatában az összefonódás engedélyezésére irányuló kérelemnek helyt adott – nem látta indokoltnak az egyszerűsített döntés alkalmazását. Az eljáró versenytanács ugyanis szükségesnek tartotta a Versenytanács 23.17. számú elvi jelentőségű döntésének a jelen ügyre történő, a jövőbeni jogalkalmazás szempontjából is lényegesnek ítélt értelmezését [lásd a Gazdasági Versenyhivatal elnökének és a Gazdasági Versenyhivatal Versenytanácsa elnökének 3/2014. számú közleménye 17. hc) pont].

35) Az ügyfeleket megillető jogorvoslati jog a Tpv. 83. § (1) bekezdésén alapul.

2014. szeptember 10.

dr. Tóth András s.k.
a Versenytanács elnöke
versenytanácstagként eljárva

dr. Kóhalmi Attila s.k.
a versenytanács tag

dr. Bara Zoltán s.k.
versenytanács tag